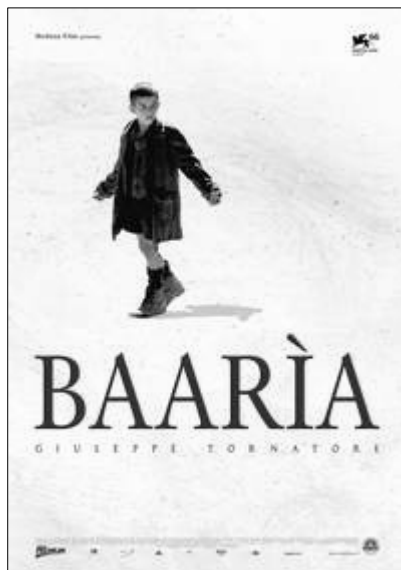

-- 5^ο αφιέρωμα στο ιταλικό σινεμά 2019 --

ΑΡΩΜΑ ΙΤΑΛΙΑΣ

« Η πόλη του ανέμου »

ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ: Medusa Film, 2009, 145'
ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ: Giuseppe Tornatore
ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΟΣ: Giuseppe Tornatore
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ: Francesco Scianna
Margareth Madè
Lina Sastri
Angela Molina

επιμέλεια enzob.

περίληψη

Βααρία είναι το όνομα, στη τοπική διάλεκτο, και μάλιστα (λέγεται) φοινικικής προέλευσης, μιας επαρχιακής κωμόπολης του Palermo, στη Σικελία. Η ταινία ξεκινά και ολοκληρώνεται με μια διπλή σύντομη ποιητική σκηνή. Ο μικρός Peppino που τρέχει στη δεκαετία του '60, και ο πρωταγωνιστής Peppino που πάει σχολείο τη δεκαετία του '30 και αποκοιμίζεται τιμωρημένος πίσω απ' το πίνακα, για να ξυπνήσει στη σημερινή Bagheria.

Έτσι αρχίζει η ιστορία ενός άνδρα και της οικογένειάς του μέσα από τρεις γενιές, από το '30 ως το '80, τον πόλεμο, τις πολιτικές συγκρούσεις, τα κοινωνικά επιτεύγματα, τις πολιτιστικές επαναστάσεις, με φόντο μια μεταβαλλόμενη κωμόπολη.

Μια μακρά σάγκα που αρχίζει με τις αταξίες ενός αγοριού της εργατιάς προπολεμικά, τον βλέπουμε να γίνεται νεαρός στον αγώνα των συναισθηματικών, οικονομικών και ιδεολογικών προβλημάτων, να διεισδύει στη πολιτική τη πιο καυτή μεταπολεμική περίοδο και της οικονομικής ανάκαμψης, να μεγαλώνει μια πολυμελή οικογένεια με πλήρη νεανική αμφισβήτηση, και να ολοκληρώνεται πια σαν ηλικιωμένος σ'ένα ονειρικό και μεταφυσικό τέλος.

Η Bagheria μεταβάλλεται και εξελίσσεται με τον πρωταγωνιστή. Από αγροτικός οικισμός γίνεται μια σύγχρονη κωμόπολη, με όλες τις αλλαγές, θετικές και αρνητικές, που αντανakλούν 50 χρόνια ιστορίας της Ιταλίας γενικά και ειδικά της Σικελίας. Η ιστορία του Peppino αντικατοπτρίζεται σ'εκείνη της γενέτειράς του και αντιστρόφως, επηρεαζόμενοι αμοιβαία.

κριτική

"Γιατι λένε ότι είμαστε παλιοχαρακτήρες;"
"Ίσως γιατί πιστεύουμε ότι μπορούμε ν'αγκαλιάσουμε τον κόσμο, αλλά τα μπράτσα μας είναι πολύ κοντά". Μια χορωδιακή τοιχογραφία στη συλλογική μνήμη, κι ένα αφιέρωμα στον κινηματογράφο του παρελθόντος, από το "Σινεμά ο Παράδεισος" του ίδιου Tornatore ως το "1900" του Bertolucci.

Αφηγημένη με μια προσέγγιση του είδους "βερσιμός" θυμίζοντας το *Malanoglia* του Verga, η ταινία είναι και ένα αφιέρωμα του σκηνοθέτη στην γη του και στους ανθρώπους της, ικανούς να εκφράσουν ζωτικότητα, ενθουσιασμό, και γενναιοδωρία σ'ένα πλαίσιο, κατά βάθος, που δεν μεταβάλλεται. Γιατί η Βααρία είναι τρόπος ύπαρξης, μια διάθεση...
Συναρπαστική και παθιασμένη η ταινία βασίζεται περισσότερο στις εικόνες απ'ότι στα λόγια, και δε λείπουν κάποια χολιγουντιανά στερεότυπα στη θρυλική και λαογραφική φλέβα που διασχίζει όλη τη ταινία, συμβιβασμένη μεταξύ μιας μνημειώδους σκηνογραφικής ανασυγκρότησης, ανάμεικτης με μια ακατάσχετη μελαγχολική παρατήρηση. Είναι αξιοσημείωτη η χρήση του τρεξίματος σαν σύμβολο, επαναλαμβανόμενο σε πολλά επεισόδια, για να ξεφύγει σ'ένα καλύτερο αύριο, να ονειρευτεί το μέλλον, που συχνά χρησιμεύει σαν διάλειμμα για να ολοκληρώσει μια σκηνή και να περάσει στην επόμενη. Σ'ένα επιμελημένο τέλος, το παρόν αγκαλιάζει το μέλλον και επανασυνδέεται στο παρελθόν: το παρελθόν είναι το παρόν του χθες, το σήμερα είναι το παρελθόν του μέλλοντος. "Πότε ονειρευόμουν; Πριν ή τώρα;" αναρωτιέται ο Peppino ξυπνώντας αποπροσανατολισμένος, για να διασταυρωθεί έπειτα τρέχοντας με τον Peppino ο οποίος τρέχει προς την αντίθετη κατεύθυνση...